

Termonen 1.12.1985
Puheesi 2.12.-85

Nuorisovuoden 85 kirja valmis Punkaharjulla

■ Kansainvälisen nuorisovuoden merkeissä järjestivät Punkaharjun nuoriso- ja kulttuurityössä mukana olevat lautakunnat viime keväänä kirjoitus-, piirustus- ja valokuvauskilpailun. Kilpailun saatoa on nyt koottu kirjaksi. Kirja julkistettiin nuorison kulttuuripäivän tapahtumassa Punkasalmella eilen.

Kilpailun palkinnot jaettiin seuraavasti:

Kirjoitus : Tiina Vehkoo, Punkasalmi, Anitta Lind, Vaahersalo, Annamari Anttonen, Vuoriniemi, Pia-Mari Wiik, Enanniemi, Tiina Ylioja, Enanniemi.

Piirustus: Harri Rautapää, Pun-

kasalmi, Jussi Käyhkö, Punkasalmi, Leila Räsänen, Punkasalmi, Anneli Astikainen, Kalajärvi, Kirsi J. Kosonen, Ruhvana.

Kirjoittajien työt arvioivat Maija-Liisa Laamanen ja Riitta Hynönen. Piirustusten arvioinnin suorittivat Mauri Korhonen ja Ritva Kosonen.

VAHVAT LASIT

Nuorisovuoden -85 kirjatoimikunta

Punkaharjun kunta

TIAI TAVHAY

ISBN 951-99699-9-3 (nid)

Kätsä-Painatus Punkasalmi 1985

SISÄLLYS

Saatesanat	5
1. 1. PROOSAA	7
Nuori 85	9
	13
	18
Rauhan maailma?	21
	24
	26
	29
Luonto lähelläsi	33
	38
Kirja menee päähän	41
	44
2. PIIRUSTUKSET	47
Nuori 85	49
Rauhan maailma?	50
	51
	52
	53
	54
Sammon arvoitus	55
	56
	57
	58
	59
Luonto lähelläsi	60
	61
3. VALOKUVAT	63
Nuori 85	65
	66
Rauhan maailma?	67
Proosan, piirustuksien ja valokuvien tekijöiden nimet, syntymävuodet ja kotipaikat	68

SAATESANAT

Nuorisovuoden kunniaksi järjestettiin punkaharjulaisille nuorille kirjoitus-, piirustus- ja valokuvauskilpailu. Teemoina olivat Nuori 85, Rauhan maailma, Sammon arvoitus, Luonto lähelläsi, Kirja menee päähän.

Kilpailun sato tuotti 40 kirjoitelmaa, 52 piirustusta ja 4 valokuvaa. Katselmuksen järjestivät Punkaharjun kirjasto-, kulttuuri- ja nuorisolautakunnat. Palkinnot lahjoitti Punkaharjun Lions Club.

Kokoelmaan Vanhat Lasit on valittu edustavimmat kilpailutyöt. Nuoret peilaavat niissä omia tuntojaan paksujen linssien läpi.

Järjestäjät haluavat kiittää Ritva Kososta, Mauri Korhosta, Maija-Liisa Laamasta ja Riitta Hynöstä tuomareina toimimisesta. Lisäksi järjestäjät kiittävät Punkaharjun Lions Clubia palkintojen lahjoittamisesta.

Punkaharjulla 19. marraskuuta 1985

Nuorisovuoden 85 kirjatoimikunta

Maija-Liisa Laamanen

kirjastoltk

Raimo Moilanen

nuorisoltk

Hertta Tynkkynen

kulttuuriltk

Sari Immonen

nuoriso- ja kulttuurisihteeri

Pekka Termonen

kunnankirjastonhoitaja

PROOSAA

Nuori 85

Nuori -85 — pystytukkainen, Dingoa kuunteleva ilmiö... näinkin voi sanoa. Eri-ikäisille ja muullakin tavoin erilaisille ihmisille voi sanasta ”Nuori 85” tulla hyvin toisistaan poikkeavia ajatuksia mieleen. Joku vähän vanhempaa sukupolvea edustava voi esim. ajatella, että ei silloin meidän nuoruudessa ollut tuollaisia kovanaamoja kuin nämä nykyajan nuoret ovat. Mutta tässä erään nuoren mielikuva nuoresta vuonna 1985.

Hän on pukeutunut väljiin, ruudullisiin tai raidallisiin housuihin, yllään hänellä on värikäs, uutta muotia oleva pusero. Jalassaan hänellä on Adidas-lenkkarit, jotka maksoivat 350 mk, mutta kun muillakin oli semmoiset... Hiukset hänen on pitänyt saada pystyyn keinolla millä hyvänsä, vaikka mummi silloin ensinäkemältä olikin ihan kauhuissaan — mutta muisti sitten, että taitaahan niillä Dingtonkin pojilla se hiusvempele olla vähän niin kuin tuonne taivasta kohti, että kai se nyt on

sitten meidänkin Pekalla tai Maijalla oltava...

Jos häneltä kysyy hänen harrastuksiaan, hän aivan varmasti muistaa mainita musiikin kuuntelun. Hän kuuntelee musiikkia yleensä aina, kun hänelle liikenee ylimääräistä aikaa, ja usein myös hänen läksyjä lukiessaan taustalla soi musiikki. Ja junassa tai bussissa istuessaan hän kuuntelee korvalappustereoita. Ja onpa kysymyksessä sitten mankka, stereot tai korvalappu-sellaiset, niissä soi Dingo: "... ja käsi kädessä kuljemme taloon autioon..." Hän osaa kaikki Dington kappaleiden sanat ulkoa ja laulaa mukana mikäli mahdollista.

Kurkistamme myös hänen huoneeseensa: seiniä koristavat suurikokoiset julisteet, sänky on peittämättä, mikäli äiti ei ole lomalla tai mummi käymässä, kirjahyllyssä on iso pinkka nuortenlehtiä ja näkyypä yhden hyllyn nurkassa olevan koulukirjojakin. Joka arkiaamu hän mättää ne reppuunsa ja lähtee äitinsä patistelemana kouluun.

Hänen tavoitteenaan on joskus valmistua ammattiin, josta saisi "kerittyä" rahaa nopeasti ilman suurempaa ruumiillista rasitusta.

Eli toisin sanoen jostakin johtoportaan virasta hän haaveilee, ja jos hän ei muuten saa sellaisia töitä, niin hän suunnittelee perustavansa oman yrityksen.

Hän lukee lehtien otsikot päivittäin ja on tietoinen maailman merkittävimmistä tapahtumista. Hän suhtautuu kriittisesti ydinpommeihin ja vastustaa sotaa, mutta ei tiedä, kuinka sodanuhkan voisi poistaa, ja niinpä hän myös pelkää sodan syttyvän. Hän haaveilee maailmasta, jossa ei olisi nälkää, kateutta, sotaa ja sairautta. Mutta hän tietää tällaisen haavekuvan mahdottomuudeksi.

Hän on ainakin jossain vaiheessa kokeillut tupakan polttoa, mutta järkevän tyypin ollessa kyseessä jättänyt sen pelkäksi kokeiluksi. Alkoholikaan ei varmasti ole aivan tuntematon seos hänelle. Huumeista ja niiden vaikutuksista hän on tietoinen, mutta muuten asia tuntuu hänestä hieman vieraalta.

Ainakin kerran kuussa hän käy kavereidensa kanssa discossa, jossa soivat maailman kuumimmat hitit. Hän uskaltautuu usein myös tanssilattialle muitten joukkoon. Muu tyypillinen illanviettotapa on television

ja videoiden katselu. Televisiosta hän katsoo kaikki mahdolliset elokuvat ja saippuaoperaat ja jatkaa videoiden jännitys- ja kauhue-lokuvilla.

Rahaa hän käyttää vähemmän säästeli-äästi; sitä kuluu useampi ”Snellmanin kuva” kuukaudessa. Rahaa hän tarvitsee vaatteisiin, lehtiin, levyihin, kasetteihin, elokuvalippuihin, karkkeihin ja muuhun mahdolliseen ”tilpehööriin.”

Hänellä on joskus riitoja kotona vanhempien kanssa erinäisistä asioista, kuten esim. juuri rahankäytöstä ja kotiintuloajoista. Useissa tapauksissa hän ei ole ainoa syyllinen riidan syntyyn, vaan sen ovat aiheuttaneet hänen vanhempansa vanhanaikaisine periaatteineen. Mutta useinkaan riidat eivät kestä pitkään, vaan loppuvat yhtä nopeasti kuin ovat alkaneetkin.

Monet vanhemmat ihmiset sanovat, että kyllä nykyajan nuorilla on helppoa, kun heillä on kaikkea yllin kyllin: on ruokaa, rahaa, ilmainen koulutus ja lukuisa joukko muita palveluja, jotka heidän nuoruudessaan puuttuivat. Näin todella on, mutta pelkkä rahallinen

hyvinvointi ei aina riitä. Ovatkohan he tulleet ajatelleeksi, millaisen maailman he meille jättävät ja millainen tulevaisuus meitä odottaa? Heidän jättämänsä maailma on täynnä sotaa, saasteita, vihaa ja katkeruutta. Yllämme leijuu jatkuva pelko ydinsodan puhkeamisesta ja sen mahdollisesti mukanaan tuomasta maailmanlopusta. Tällaista maailmaa he meiltä kadehtivat?

”Kultainen nuoruus”

Nuori 85

”Hän on todella kova tyyppi, koko tämän kulan kovin friidu. Hänellä on raskas, musta nahkarotsi, jonka tekee vielä raskaammaksi siihen kiinnitetyt niitit ja paksut metalliketjut. Hänen hiuksensa ovat vaihteeksi, vaihteluhan virkistää, tavallista pitemmät ja geelillä + hiuskiinteellä ne on saatu sojottamaan kohti öistä, tummaa, tähtien täyttämää taivasta. Hänellä on paksu kerros silmiinpistävän kirkasta väriä luomillaan, hä-

nen paksut, tuuheat ripsensä on varustettu paksulla mascarakerroksella ja hänen huulensa on punattu vieläkin räikeämmän värisiksi kuin luomet. Hänen ajatuksissaan pyörii välillä kotona jälkeen käyty riita, välillä huomenna järjestettävä disco ja tietysti myös taskussa polttavat rahat, jotka tuli kiireessä napattua äidin lompakosta. Niistä täytyy päästä nopeasti eroon ja vaistomaisesti hän kävelee lähimmälle ”ärkkärille” ja ostaa topan ”syöpäkääryleitä”. Keuhkojaan saastuttaen hän kävelee pitkin jalkakäytävää tutulle paikalle Centrumin kulmalle odottamaan kavereita, joilla varmaan olisi jotakin ”lämmikettä” näin kylmällä ilmalla. Hän on todellakin vähän turhan aikaisin paikalla ja sytyttää uuden ”syöpäkääryleen”. Siinä poltellessaan hän seuraa ohikulkevia ihmisiä ja hänen ohitseensa kulkee joskus samalla luokalla ollut tyttö. Siitä onkin aikaa, kun hän oli viimeksi tuota tyttöä nähnyt. Samassa hänen mielensä täyttää kaikki muistot lapsuudesta. Juuri hän ja tuo tyttö olivat olleet parhaimmat ystävykset. Hän muistaa kaikki salaiset unelmat, joita silloin oli pienen tytön mieli täynnä, ja retket mummolaa

ja... Yhtäkkiä hänen ajatuksensa keskeyttää tuttu ääni, joka sanoo pehmeästi: ”No moi, mitä Mintsu!”. Kartsahan se siinä, hänen nykyinen rakkautensa. Hän unohtaa äskeiset ajatuksensa kokonaan painautuessaan Kartsan turvalliseen kainaloon. Kohta tulevatkin varmaan jo kaikki muut. Taas olisi hauska ilta tiedossa...

Mintsuhan se siinä. Näinköhän se enää muistaakaan mua ja kaikkee jännää, mitä tuli joskus puhuttua... Ajatukset kuuluvat äskettäin Mintsun ohittaneelle tytölle, Sarille, joka lopetti Mintsun kanssa liikkumisen jo joskus yläasteella, kun Saria ei kiinnostanut liikkua Jäten & muiden porukassa. Jättehän oli siihen aikaan koko paikan, niin, melkeinpä kuningas nuorten porukoissa. Jotenkin se vain iski silmänsä Mintsuun, joka oli muuten jo silloinkin vetävän näköinen mimmi, ja Mintsu alkoi liikkua niitten porukoissa. Tosin myöhemmin Jätte joutui vankilaan murrosta ja törkeästä pahoinpitelystä. Silloin Mintsua ei ollut näkynyt ulkona vähään aikaan, mutta sitten se oli löytänyt tuon nykyisen jätkänsä jostakin ja liittynyt entisiin porukoihinsa.

Sari on kuin Mintsun täydellinen vastakohta. Sarin hiukset ovat tummat, päinvastoin kuin Mintsun, hän pukeutuu siisteihin, tavalisiin vaatteisiin. Hän ei varmaan osaisi kuvitellakaan itseään Mintsun nahkarotsissa, tiukoissa nahkahousuissa ja piikkikoroissa. Sari kävi nyt lukion toista luokkaa, eikä kellenäkään, niin opettajilla kuin Sarin vanhemmillakaan, ollut kielteistä puhumista Sarin koulumenestyksestä. Ja pidettiinkin jo melko varmana, että Sari kirjoittaisi hyvin arvosanoin itsensä ylioppilaaksi vuoden kuluttua. Toisin kuin Mintsu, joka oli lopettanut koulunkäynnin peruskouluun ja siirtynyt sen jälkeen työpaikasta toiseen minkään alan ammatin erityisemmin kiinnostamatta.”

No jaa. Siinä pari pätkää tyypillisten suomalaisnuorten elämäkerrasta. Näinhän se on, että täällä rakkaassa isänmaassamme on tuhansia erilaisia nuoria. Kukaan ei varmasti etsimälläkään löydä kahta ulkonäöltään, mielipiteiltään ja ajatuksiltaan samanlaista nuorta. Toiset nuoret ovat hiljaisia, toiset vähemmän hiljaisia. Toiset pukeutuvat niin kuin idolinsa, toiset niin kuin haluavat ja eräät taas viimeisimmän muodin mukaan.

Toiset käyvät koulua, toiset vain maleksivat pitkin katuja täysin toimettomina. Eräillä taas on käynyt satumaisen hyvä tuuri, ja he ovat saaneet työpaikan, oppisopimuksella tai ilman oppisopimusta.

Siinä tulikin jo mainittua suomalaisnuorten eräs vakavimmista ongelmista; työttömyys. Muutamat onnelliset ovat saaneet työpaikan, mutta kaikille ei sitä ylellisyyttä ole suotu. Niinpä he joutuvat maleksimaan pitkin katuja vailla minkäänlaista tekemistä, kuten jo sanoinkin. Monet näistä ”maleksijoista” ovat ylioppilaita tai ammattikoulun tms. käyneitä nuoria. Nykyisin ylioppilailta vaaditaan todella hyvät paperit, ennenkuin on mahdollisuus päästä jatkamaan johonkin oppilaitokseen, yliopistoon tai vastaavaan. Tämän päivän nuorilta vaaditaan paljon. Hyvät paperit, hyvä käytös ja aktiivisuus ovat esimerkiksi juuri tällaisia vaatimuksia”, jos nyt asian näin ilmaisisi. Yleensäkin tämän päivän maailma asettaa kaikille ihmisille paljon vaatimuksia. Täytyy jopa turvautua epärehellisyyteen saavuttaakseen päämääränsä. Maailma on kova, se on kova ja kohtelee kaltoin myös nuoria. Nuori -85 tarvitsee pal-

jon selvitäkseen nykyisen maailman sokke-loista. Nuori -85 tarvitsee aloitekykyä, aktii-visuutta, rehellisyyttä, mutta myös epärehel-lisyyttä huomatakseen joskus saavuttaneen-sa unelmansa.

Nuoriin asetetaan toivo paremmasta tule-vaaisuudesta. Toivotaan, että nuoret pystyi-sivät parantamaan nykyisen, melkeinpä ro-mahduksen partaalla olevan maailman. Aut-takaa te, hyvät vanhemmat, osaltanne mei-tä saavuttamaan tuo korkealle asetettu pää-määrä! Ilman teidän apuanne päämäärä näyttää nousevan yhä korkeammalle. Luo-daan yhdessä, me nuoret ja te vanhemmat, parempi maailma tuleville sukupolville.

”Wiivi”

Nuori 85

Hän raahaa kymmenkiloista koululaukkuaan kotiin päin. Syksyn kyyneleet kastelevat hiuksia, kasvoja, mielialaa. Hän, nuori vuon-na '85, ei tunne mitään. Ei surua eikä riemua, väsymys valtaa mielen. Koulun ja kodin vä-lillä on vain turhautumista.

On nuorisovuosi. Syytä olla onnellinen. Tulevaisuus edessä. Hänellä on hyvät mahdollisuudet kaikkeen — jos hän raataa yhdeksän kuukautta vuodesta saadakseen hyvän päästötodistuksen jatko-opintoja varten ja jos hän viettää kesälomansa töissä, rahoittaakseen tulevat opintonsa. On onni olla nuori — ja olla epävarma tulevaisuudesta.

Nuoruus on elämän parasta aikaa. Vai onko tänä päivänä? Hauskanpitoon ei jää aikaa, sen kieltävät aikuiset, jotka tietävät asiat parhaiten. ”Pidä hauskaa sitten myöhemmin!” Silloinko kun voimat on jo kulutettu ja ihmiskunta tuhoaa itseään ydinpommeilla? Onko nuorella aikaa mihinkään?

Ihmetelkää, mihin tämä sukupolvi on menossa. Nuori haluaa juosta pakoon elämää, jota kohden häntä työnnetään. Hänellä ei ole enää mitään, vain liikaa vastuuta. Ihmetelkää, kun hän perjantai-iltaisin haluaa viettää aikaansa kavereitten luona. Hän etsii pulloista ja piikeistä edes hetkellistä pakomatkaa, hetkellistä riemua.

Hän ei saa ääntään kuuluville, vaikka kuin-

ka kiljuisi. Niinpä hän menee kaupungille ja rikkoo paikkoja. Se on hänen protestinsa maailmalle.

Aikuiset puhuvat huumeongelmista. Hänellä on ongelmia, joita lievittääksensä hän ottaa ”maria, hasaa, kokaa”. Tai vielä suurempia ongelmia, ja hän iskee piikillä suoneen. Hän haluaa matkustaa rauhan, ruohon, rockin ja rakkauden valtakuntaan. Eihän kuume-kaan ole sairaus vaan oire. Eivät huumeet ole ongelma, vaan oireita ongelmista.

Joskus kun hän haluaa pakoon, hänet ympäröivät muurit kaikkialta. Silloin hänellä on vain yksi tie vapauteen — kuolema.

Nuori osaa myös olla onnellinen, jos hän unohtaa kaiken muun, paitsi sen mitä hän rakastaa. Hänelle on usein vain kolme suurta rakkautta: ystävät, rock ja hän itse. Hän elää, elää ja elää. Välittämättä muusta. Hän tietää, että elämä on umpikuja, mutta tärkeintä on paahtaa täysillä ja ottaa itsestään kaikki irti, niin kauan kuin maailma on. Maailma alkaa hänestä ja loppuu häneen. Hänen kaikki tiensä kuitenkin johtavat helvettiin eikä Roomaan. Hänellä ei ole ongelmia. Niin-

pä hän haluaa kokea kaiken, myös huumeet ja alkoholin.

Kun hänen maailmansa on onnellinen, hän haluaa toistenkin maailman olevan onnellinen. Kenties hän tekee enemmän kuin uskoisi. Hän tietää, ettei pari sataa markkaa ole paljon ihmishengestä. Ehkä hän jättää jonkin viikonlopun väliin antaakseen jollekin elämän. Hänellä on sittenkin jumalansa.

Nuori vuonna '85 on monesti hän, joka rakastaa elämää niin paljon, että joutuu juoksemaan sitä pakoon.

Onni ei ole kuitenkaan onnea. Vapaus on vankila. Elämä on turhautumista.

”Myrskytuulen tytär”

Rauhan maailma?

Tämäkö rauhan maailma? Ei toki. Tiedotusvälineet viestittävät jatkuvasti terrorihyökkäyksistä, Etelä-Afrikan rotumellakoista, Iranin ja Irakin hyökkäyksistä, USA:n ydinvarusteluista jne. Maailma on täynnä vihaa, kilpai-

lua, surkeutta, kuolemaa, verta ja kostonhimoa. Miksi tällä pienellä maapallolla täytyy olla ihmisiä, jotka ovat kuin kaksi petoa, joista toinen on eksynyt väärille saalistusmaille?

Voisimmepa olla onnellisia siitä, että meidät on luotu tänne maan päälle. Mutta miksi meidät on luotu? Siksikö, että tuhoamme tämän kauniin maapallomme. Ei, vain siksi, että suojelisimme sitä ja tekisimme siitä entistä kauniimman.

Mutta tämä on nykypäivää. Joka maan kansalaiset saavat kuunnella, kun ydinvaltioiden päämiehet keskustelevalt aseiden rajoittamisesta, mutta yleensä aina tarkoituksetta. Kuitenkin he rikkovat lupauksiaan maapallon kansalle, lisäämällä aseistusta.

Televisiosta tulee jatkuvasti ohjelmaa siitä, mikä olisi maapallon tulevaisuus, jos ydinsota syttyisi. Eivätkö USA:n ja Neuvostoliiton presidentit tiedä niistä vaaroista, jotka ovat olemassa. He eivät selviytyisi ydinsodasta paljoakaan paremmin kuin muutkaan ihmiset. Maan päältä katoaisi elämä luultavasti lähes kokonaan.

Ehkä ollaan oikeassa, että ihminen on julmin peto maailmassa. Ihminen tahtoo aina vain hävittää kaiken. Ihminen tappaa tappamisen ilosta, ei tarkoituksesta, kuten esimerkiksi jokin eläin. Eläin tappaa tarkoituksellisesti saadakseen ruokaa.

Miksi aseita ja erityisesti ydinaseita täytyy lisätä? Vaikka tiedetään, että yksi prosentti nykyisistä ydinpommeista riittäisi tuhoamaan koko maailman. Ehkä niitä aseita joskus kokeillaankin, mutta jos ei, ei ”vesanpöntöstä alas - ajatuskaan ” oikein käy. Kuinka sellaisia aseita voisi tuhota muuten kuin räjäyttämällä.

Toivotaan vain, että maailmantilanne säilyisi edes samana kuin se nyt on. Suomessa asiat ovat vielä kyllä ihan hyvin, mutta Suomi on vain pieni ”pläntti” suurempien jaloissa.

” Huolestunut oinas -72”

Rauhan maailma?

Pakkanen paukkuu, ulkona on kylmää.

Ihmisen sisällä kiehuu ja piehtaroi. Jokin on vinossa. Vapisen pelosta ja yritän turvautua johonkin, mutta mihin? Onko maailmassa enää ainuttakaan turvapylvästä, auttavaa kättä tai onko myötämielistä lohduttajaa, joka istuu vierellä ja auttaa.

Kaikki ihmiset pelkäävät, kenestäkään ei ole toisen auttajaksi. Miksi? Miksi ihmiset ovat alkaneet pelätä? Mitä he ovat alkaneet pelätä? Toisiaanko?

Kaikki pelko on lähtöisin ihmisestä, tuosta viisaasta maailman kuninkaasta. Tämä viisas olento on aiheuttanut pelonaiheen, joka ei pääty ennenkuin tapahtuu. Ydinsota!

Ihminen on kehittänyt maailmaa kivilaudasta pronssikauteen ja aina tähän päivään saakka. Ihminen on ollut viisas ja on saanut paljon aikaan. Ihminen on päässyt pitkälle, liian pitkälle.

Ennen itse ihminen taisteli, puolusti maataan. Nyt ihminen kouluttaa aseita ja ohjuksia sotimaan. Ihminen painaa vaina nappuloita ja määrää näin maailmaa.

Ihminen on saanut aikaan sotilaita, aseita, ohjuksia ja pommeja, joilla ei ole tunteita, ei sydäntä. Nämä sotilaat tekevät työtä käskettyä. Tappaa!

Ohjukset, pommit ja avaruusaseet saavat aikaan sellaista, jota ei ole toivottu, eikä toivota. Tuho on lopullinen, ja ei vain se päivälle tuhoisa, jolloin kaikki tapahtuu, vaan tuhoutuu koko elämä. Kun tuntuu, että kaikki on ohi, onkin kaikki vasta alussa. Maapallon lämpötila laskee, maapallo jäätyy jne.

Ydinsota ei ole pelkästään pelko, vaan se on tätä päivää. Ehkä se alkaa huomenna, ehkä tänään.

Voi olla, että en herää enää aamulla vaan mielessä on vain muisto eilisestä hyvästä maailmasta.

Kun on kulunut miljoonia, miljardeja vuosia, niin ehkä sillon Jumala luo toisen maailman sellaisille ihmisille, jotka haluavat elää eikä tuhota sitä.

”AP”

Rauhan maailma?

Voimmeko puhua rauhan maailmasta nykyään? Pahoin pelkään, että emme. Ainakin omasta mielestäni olen sitä mieltä, että maailmassa ei ole kaikkialla rauhaa. Onhan toki tehty paljon rauhan hyväksi ja paljon tul-
laan vielä varmaankin tekemään. Mutta miksi maailmassa silti kahinoidaan? Syy on yksinomaan ihmisten.

Suurvaltasuhteet eivät mielestäni ole kovin rauhaisat. Neuvostoliitto vakoilee Yhdysvaltoja ja päinvastoin. Suurvaltojen suhteissa vallitsee epäluulo. Kumpikin tekee yhä uusia ydinpommeja. Suurvallat käyvät sanasotaa ja syyttelevät toisia. Suurvallat levittävät propagandaa toisistaan. Onko tämä sitten rauhassa elämistä, minusta ei.

Maapallolla on sodittu aina. Noin yhdes-
sä vuosisadassa (1820-1945) on ihmisiä kuol-
lut peräti 59 miljoonaa erilaisissa yhteeno-
toissa. Tällä hetkelläkin käydään Lähi-idässä
sotaa. Iranin ja Irakin välillä on sotaa käyty

jo viisi vuotta, eikä loppua ole näkyvissä vieläkään. Afganistanissa Neuvostoliiton joukot taistelevat paikallisia sissejä vastaan. Sissisotaa käydään myös Kamputsessa, Hondurasissa, Nicaraguassa ja Costa Ricassa. Myös muualla on paljon levottomuuksia ja taisteluja. Valtioiden välillä vallitsee epäluottamus. Hyvä esimerkki tästä on, kun Neuvostoliitto ampui korealaisen matkustajakoneen alas. Vaikka kone oli selvästi matkustajakone, ammuttiin se alas, koska Neuvostoliitto epäili sen olevan vakoilutehtävissä. Tämän jälkeen maailma kuohui, mutta onneksi se ei johtanut vakavampiin yhteenottoihin.

Entäpä sitten aseet, Aseita tehdään yhä kiihtyvämmällä vauhdilla. Varoja aseiden valmistukseen annetaan huimaavia summia. Maailmassa on nykyisellään yli 60 000 ydinasetta. Joka päivä valmistuu vähintään kymmenen uutta ydinkärkeä. Näillä asemäärillä pystytään maapallo hävittämään aivan kokonaan ja sen mukana myös kaikki elollinen. Eikö tällainen asemäärä jo riittäisi? Ei näköjään, pitää tehdä lisää aseita, että olisi turvallisempaa, sanovat suurvaltojen joh-

tajat. Jos aseisiin tuhlatut varat käytettäisiin nälkää näkevien hyväksi, ei maapallolla kukaan kärsisi ruuan puutteesta. Kun suurvallat valmistavat ydinaseita ynnä muita ohjuksia, ei enää riitä, että aseet pidettäisiin omalla alueella. Niitä täytyy viedä myös muualle. Esimerkiksi Yhdysvalloilla on runsaat 1000 risteilyohjusta (miehittämättömiä omalla työntövoimalla liikkuvia ja ohjautuvia ydinkärkien kantolaitteita) ja joka kuukausi valmistuu 40 ohjusta lisää. Yhdysvallat on käynyt tuomaan risteilyohjuksiaan Länsi-Eurooppaan (mm. Länsi-Saksa, Englanti). Myös avaruuteen on suunnitteilla tukikohtia, tuhoojasatelliitteja ym. Tuntuu siltä, että maapallo hukutetaan aseisiin. Kunpa voisi uskoa Raeganiin, joka sanoi Hiroshiman vuosipäivänä: ”Ydinsotaa ei voi voittaa eikä sitä saa koskaan käydä”.

Mitä sitten voisi tehdä rauhan hyväksi? Tehdä voisi paljonkin ja paljon on myös tehty. On perustettu rauhanliikkeitä, ensimmäiset perustettiin 1815. On järjestetty rauhan-kongresseja vuodesta 1889. On myös perustettu Yhdistyneet Kansakunnat (1945) turvaamaan maailman rauhaa. YK yrittää myös ke-

hittää kansakuntien välille ystävällisiä suhteita ja saada kansainvälistä yhteistyötä. Jäsenmaita YK:ssa on reilusti yli sata. Rauhan hyväksi on myös järjestetty ympäri maailmaa mielenosoituksia ja erilaisia kulkueita. Ydinaseentonta Pohjolaa on suunniteltu, mikä onkin varsin hyvä ajatus. Ihmisten pitäisi yhä kiivaammin vaatia aseistariisuntaa ja asevarustelun vähentämistä. Mutta olen huomannut, että ihmiset suhtautuvat väärällä tavalla tähän asiaan, sillä usein kuulee sanottavan: ”Enhän minä sille mitään mahda.” Itsehän me valitsemme johtajamme ja muut suuret pamput. Ihmiset voisivat vielä tehdä paljon rauhan hyväksi. Toivokaamme, että maapallolla joskus vallitsisi rauha.

”Sivusta seurannut”

Rauhan maailma?

Kunpa vielä joskus voisimmekin ylpeinä todeta asuvamme todellisessa rauhan maailmassa, missä ei olisi pelkoa sodista tai kidutuksista! Kaikki asuisivat ja eläisivät sovussa, ilman kateutta ja epäluuloa.

Todellisuutta on, että ihmiset eivät koskaan pysty luomaan maailmaa, jossa ei tarvitsisi pelätä. Ei riitä, että suurin osa ihmisistä haluaa parantaa tilannetta, vaan todella kaikkien pitäisi olla asiasta samaa mieltä. Aina vain kuitenkin löytyy ihmisiä, jotka omaa etuaan tavoitellessaan tuhoavat kaiken.

Katsommepa kuinka kauas tahansa menneisyyteen, emme voi löytää ajanjaksoa, jolloin ihmiset eivät olisi jollakin tavoin taistelleet keskenään. Jo kaikkein varhaisimpina aikoina, jolloin ihmiset vielä asuivat metsissä ja luolissa, tehtiin ryöstöretkiä tai kahi-noitiin muuten vain asiasta ja toisesta. Myöhemmin taitavimmat kansaryhmät oppivat valmistamaan aina vain tehokkaampia aseita, joilla heikoimmat voitiin alistaa orjiksi. Näin vahvimmat, jotka pystyivät puolustamaan itseään, kohosivat erikoisasemaan ja varsinkin, eriväriset ihmiset alennettiin eläinten tasolle.

Ihmiset ovat niin kautta aikojen tietoisesti tuhonneet omaa etuaan ja tekevät sitä vieläkin. Päivittäin kuulemme tiedotusvälineis-

tä ja luemme lehdistä ympäri maailmaa tapahtuneista pommi-iskuista, terroristien ja hallitusten välisistä yhteenotoista ja vallankaappauksista. Viime aikoina nämä tapaukset ovat yhä vain yleistyneet, ja joka kerta kuolee lukemattomia viattomia ihmisiä. Kohota tuskin uskaltaa liikkua missään, ilman hengen menettämisen pelkoa.

Ihminen on todellakin ainoa eläin, joka tietoisesti tuhoaa itsensä. Ainakaan nykyinen mieletön kilpavarustelu ei voi johtua tietämättömyydestä, siksi paljon asiasta on keskusteltu julkisesti ja muutenkin. Päätöksentekijät vain itsepäisesti väittävät ajattelevansa kansakunnan parasta työntäessään aseita kaikkiin mahdollisiin paikkoihin maan ja taivaan välillä. Todellakin, nyt me tunnemme asuvamme täysin turvallisessa ja rauhallisessa maailmassa. Kohtalomme on muutama man vallanhimoisen ja itsekkään sokean ihmisen käsissä. Asiat vain pahenevat pahenemistaan, sillä nuo edellä mainitut henkilöt eivät pysty luottamaan toisiinsa, vaan jatkavat ja jatkavat, kunnes...

Toki rauhaakin ja siihen pyrkiviä ihmisiä

löytyy. Matkustaessamme jonnekin kaukaiseen korpeen kauas ihmisasutuksista tunnemme, miten rauha suorastaan ympäröi meitä ja maapalloa uhkaava vaara tuntuu kuuluvan toiseen maailmaan. Ei tuollainen hetkellinen rauhan tunne mitään turvallisuutta kuitenkaan luo, vaan sen pystyvät luomaan ainoastaan kaikki ihmiset yhdessä, Eri puolilla maailmaa on perustettu lukuisia järjestöjä, jotka pyrkivät poistamaan väkivaltaisuudet rauhanomaisella tavalla, ja jos suuret ihmisjoukot asettuisivat tukemaan niitä, ne myös saisivat jotain aikaan.

Tahtoisin vielä sanoa, että vaikka nyt emme eläkään rauhan maailmassa, pitäisi meidän jokaisen omalta osaltamme edes pyrkiä sitä kohti. Tällaisen maailmankoko me haluamme jättää tuleville sukupolville?

”Enemmän rauhaa”

Luonto lähelläsi

Luonto, Luojan luoma kaunis elinympäristömme kasvineen ja eläimineen on viime vuosikymmeninä kokenut kovia, erityisesti suurissa teollisuusmaissa. Ihmisen toiminta on järkyttänyt luonnon tasapainoa. Saasteet ovat tuhonneet, paitsi vesistöä ja maata, myös ilmaa. Esimerkiksi Tokion yllä leijuva sankka saastepilvi pakottaa poliisit käyttämään happinaamareita.

Meillä Suomessa asiat eivät ole vielä näin huonosti. Meitä ympäröi vielä suhteellisen puhdas ja ”koskematon” luonto verrattuna muihin kehittyneisiin maihin. Jopa suurimpien kaupunkiemme läheisyydestä löytyy metsiköitä, joissa linnut laulelevat kuin ”ennen vanhaan”. Mutta osaammeko me suomalaiset nauttia ja arvostaa tätä ainutlaatuista rikkauttamme? Toisinaan tuntuu, ettemme huomaa koko luontoa olevankaan, ja useilla voi päivä alkaa kuten Viljolla...

Arkiaamuna tavalliseen ihmisten töihinlähtöaikaan Viljon makuuhuoneessa parahtaa radiokello huutamaan tyypillistä rämisevää rautalankamusiikkia. Tämä lähinnä kisan tappamista muistuttava kidutus saa itse asukin hyppäämään salamana sängystä housuihinsa ja rientämään keittiöön napsauttamaan kahvinkeittimen päälle. Taisteltuaan tovin kravatin kanssa ja löydettyään sukkansa hän istahtaa nojatuoliin, sytyttää savukkeen ja alkaa selailla aamulehteä, jossa on monta sivua tuhlattu luonnonsuojelijoiden ja kunnan johtomiesten käsirysyn selvittämiseen. Viljo puuskahtaa kyllästyneenä ja heittää koko lehden nurkkaan muovipelargonoiden päälle.

Mennessään parkkipaikalle hän vie samalla roskat ja pudottaa huomaamatta pari jätettä pihanurmikolle. Pian hän istuu rakkaassa Wartburgissaan. Konepellin alla tuntuu olevan jotain vialla, koska käynnistyttyään auto päästää vain pari sankkaa haisevaa kaasupilveä ilmaan ja siinä samassa sammuttaa tupsahtaa. Näin toistuu useita kertoja, kunnes vihdoinkin oikukas asfaltinrikkijä syöksähtää vauhdilla matkaan. Hetken kuluttua

parkaisee naapurin kissa viimeiset parkaisunsa, sillä ylihuristava ajoneuvo jättää vain kuraisten renkaanjäljen karvapalloksi runtautuneen eläimen koristeeksi. Mutta Viljolla menee lujaa —

Tällainen on Viljon päivänalku. Hänelle jokainen aamu on lähes samanlainen: tylsä, stressaava, kenties vastenmielinen töihin valmistautumishetki, jolloin ei tapahdu mitään uutta. Todellisuudessa Viljon ympärillä voi tapahtua paljonkin pieniä mieltäpiristäviä asioita, joita hän ei huomaa. Mutta Urpo huomaa...

Aamun ensiaskeleet Urpo suuntaa ikkunan ääreen. Yökasteen ansiosta pihanurmikko kimaltelee ja kirkkaat auringonsäteet kurkistelevat metsän takaa. ”Päivästä taitaa tulla kaunis ja melko lämmin, vaikka yöllä näyttää olleen hallaa. Ainakin naapurin huopakatto on valkoisen huurteen peittämä”, tuumii Urpo. Hän avaa ikkunan ja suorittaa aamuvirutuksensa piristävän raikkaan ulkoilman lipuessa huoneeseen. Utelias talitintti tirkistelee ikkunaruudun takaa pää kallellaan ja varmaankin ihmettelee, mitä ihmeen soidinmenoja tuo hassu mies harjoittelee.

Urpo tervehtii vierastaan heiluttamalla kättään, jolloin tintti pyrähtää säikähtäneenä lentoon, jättäen muistoksi vaalean läjän ikkunalaudalle.

Suoritettuaan muut aamutoimensa Urpo lähtee töihin. Ulko-ovella hän hengittää keuhkonsa täyteen raitista ilmaa ja nauttii täysin siemauksin myös ”aamutuoksuista”. Kurkiaura liittää raakkuen kohti etelää, mistä Urpo huomaa syksyn ehtineen yhä pitemmälle. Puiden väriloisto näyttää päivä päivältä koreammalta luoden kauniin ympäristön etelään muuttaville linnuille ja toivottaen tervetuloa jo seuraavaa kevättä varten. Urpo päättää kulkea kiertotietä töihin, sillä samalla hän voi jaloitella enemmän ja nauttia kauniista luonnosta.

Näin paljon rikkaampi oli Urpon aamu ja varmaan koko päivä kuin Viljon. Urpo piti silmänsä auki ja sai nauttia läheisen luonnon pikkuihmeistä, kun Viljolla pyöri mielessä vain tuleva työpäivä. Luonto on eräs tärkeimmistä elämämme rikastuttajista. Seuraamalla luonnontapahtumia ja -muutoksia tuntuu oma mielemmekin paljon pirteämmältä.

Kumma juttu, mutta näin on. Erityisesti elämäntavat vaikuttavat siihen, kuinka me suhdaudumme kaikkeen ympärillämme olevaan. Stressi ja kiireinen elämänmeno pitävät meitä vain omassa suppeassa maailmassaan.

Myös mieliala vaikuttaa siihen, huomaammeko luontoa ollenkaan. Ainahan ei ole hyvä päivä, ja se on kaikille luonnollista — mutta myös harmiteltavaa. Huomaan itsestäni, kuinka joskus saatan linja-autopysäkillä useita minuutteja vain kiukustuneena tuskaillla, miksi ihmeessä auto ei voi jo tulla, ja kaikki tuntuu olevan päin mäntyä. Seuraavana päivänä saatan samassa tilanteessa huomata paljonkin mukavaa, esim. palokärjen naputusta, uusien kasvien ilmestymistä pysäkin lähellä, joskus voi joutua jopa tekemään tuttavuutta hirven kanssa. Vaikka mitään ihmeellistä ei tapahtuisikaan, niin voin ainakin ihmetellä, kuinka hieno Suomen luonto on.

Suomessa on hieno luonto lähempänä jokaista kuin olemme huomanneetkaan.

”Vahvat lasit”

Luonto lähelläsi

Istuin lattialla jooga-asennossa. Vanha mies keinui, keinui. Puhelimme elämästä. Hän sanoi: ”Muista lapseni, että luonto on alkukotimme. Se on energiamme lähde. Voimme olla onnellisia vain, jos olemme lähellä luontoa, osana sitä”. Vanhus kertoi minulle vuodenaikojen vaihtelusta luonnossa. Kuuntelin ja sain häneltä paljon.

”Kevät on uuden alku, syntymä ja ylösnousu. Luonnossa kohisee elämän ikivanha, valtava voima. Kun liikut varovasti, näet lamassa sammakoita lemменleikeissään, kuulet peippojen kujerruksen, huomaat kuinka kalat tulevat lämpiminä iltoina rannan matalaan veteen hypähtelemään rakastuneina. Kevät on nuoruuden ja rakkauden aika. Kaikki luonnossa on herkkää, puhdasta, koskematonta. Kuin ensirakkaus”, vanhus sanoi hiljaa ja kirkas kyynel vierähti hänen silmäkulmastaan. Hetkeksi hän painoi silmänsä kiinni ja jatkoi sitten: ”Keväällä, kun rakkaus

kutsuu sinua, älä pelkää, vaan ota se vastaan ihmeellisessä ihanuudessaan. Huomaat, kuinka sydämesi sykkii voimakkaana ja jäsenesi ovat jäntevät ja mielesi haluaa aina eteenpäin.”

”Kesä on täyttymyksen aikaa”, hän sanoo ja osoittaa kissaemoa, joka hoivaa pesuettaan uunin vierellä.” Pian nuo vielä niin avuttomat pennut kasvavat ja jättävät hellän emonsa. Luonnossa vallitsee syvä vehreys, raskaat tuoksut, seisahtuneisuus. Uutta ei enää tapahdu, vaan taustalla on syksyn odotus. Myös ihmiselämässä on kesän kaltainen vaihe. Lapset kasvavat, elämä urautuu, ihminen menettää nuoruuden intonsa ja kauneutensa. Sinä, lapseni, säilytä aina palanen tuota nuoruuttasi sisimmässäsi ja kaiva se esiin, kun huomaat kulkevasi otsa rypyssä päivästä toiseen samoja tehtäviä suorittaen tai kun huomaat, että sydämesi kuuluu vain sinulle.”

Istuin hiljaa. Miettiväisenä vanhus sanoi: ”Syksy, niin, minä elän syksyä tästä keväästä huolimatta. Kuten luonto, myös minä menetän voimani ja alan olla väsynyt, kun syksy on saapunut. Syksyllä luonto on kypsäs-

ti kaunis ja on sadonkorjuun aika. Jos vuosi on ollut hyvä, on sato runsas ja syksystä nautitaan. Jos taas on ollut hallaa ja epäonnea, syksy on ankea ja pitkäväteinen. Ihmisen syksyä leimaa suuri elämänviisaus tai katkeruus sekä luopuminen, ja siksi se on surullista.”

Vanhus sytytti tulen uuniin, kuuntelimme sen räiskähtelyä hiljaisuudessa. Tuli loi lämpöä ympärillemme, ja vanhus aloitti taas: ”Talvella luonto nukkuu, kasvit ovat kuolleet hetkeksi. Syvällä jossain uinuu elämä. Myös ihminen nukahtaa kerran pois, vaipuu uneen. Ja kerran, kun aika koittaa, alkaa taas uusi kevät ja uusi herääminen.” Kaunis, luottavainen hymy valaisi vanhuksen kasvoja.

Aloin lähteä ja viime sanoikseen vanhus sanoi minulle: ”Lapseni, älä koskaan unohda luontoa, vaan elä sovussa sen kanssa, kunnioita sitä, niin elämästäsi tulee rikas ja kaunis. Luonto on aina lähelläsi, ystävänäsi.” Jätin vanhuksen tupaansa ja mieli hartaana kävelin metsän varjosta kukkivalle keldolle.

”Marketta”

Kirja menee päähän

Katselin tietä ja tähtitaivasta, joka kaartui ylemme ajaessamme upealla jenkkiraudalla kohti motellia. Katsoin sivupeiliin ja näin kauniin, värikkään ja samalla surullisen auringonlaskun. Punaiset, keltaiset ja oranssit värisävyt olivat sekoittuneet toisiinsa ilman ääriviivoja, ja se toi mieleeni jonkin lännenkuvan, jossa komea karjapaimen ratsastaa kookkaalla mustalla hevosella kohti rapautunutta, mustana länttinä erottuvaa kalliota, jonka taakse aurinko juuri katoaa. Katsoin, kun tumma ja komea poika ohjasi autoa sulavasti, ja välillä hän vilkaisi minua siniharmailla silmillään.

Äkkijarrutus. Nytkähdin ensin eteenpäin ja sitten taaksepäin auton lähtiessä liikkeelle. Minne oli kadonnut upea jenkkirauta? Missä oli komea poika? Kaikki oli ollut kuvitelmia. Vain auton sivupeilistä näkyvä auringonlasku oli todellisuutta. Tie edessämme näytti aivan tavalliselta valtatieltä. Autokin

oli aivan tavallinen Fiat Ritmo, jota ohjasi isäni. Kaiken lisäksi isäni silmät olivat ruskeat. Otin laukkuni takapenkiltä ja kaivoin sieltä esiin kirjan, jonka kannessa oli kuva maantiestä auton ohjaamosta käsin katsottuna.

Mieleeni hiipi kuva edellisestä äidinkielen tunnista, jolloin opettaja selitti meille lukutottumuksista. Kuinka ihmisten tulisi valita luettavat kirjansa tunnetuimpien ja mieluummin suomalaisten kirjailijoiden teoksista. Erityisesti Kalevalan lukemista hän oli painottanut. Katsahdin käsissäni olevaan kirjaan ja itse luokittelin sen roskaromaaniksi, josta nyt olin saanut päähänpinttymän. Vertasin kaikkia tilanteita kirjan tapahtumiin. Tuo romaani oli tosiaankin mennyt päähäni. Miksi?

Kirja edusti kaikkea, minkä ajattelin merkitsevän vapautta. Amerikka, nuoriso, autot, tuhannet kilometrit yksinäistä tietä, mainoskyltit ja drive-in elokuvat. Tuo kaikki ei kuitenkaan ollut vapautta. Itse asiassa se edustaa vastuuta, joka ei ole alkuunkaan samaa kuin vapaus. Tuosta kaikesta uneksiminen

rentouttaa, mutta joka kerta, kun unelmat loppuvat ja normaali arkipäivä valtaa mielen, niin siihen palaaminen kerta kerralta koskee yhä enemmän. Kenties en kohta edes halua ajatella oikeaa elämääni. Aloin miettiä, olenko ainoa, joka pakenee arkipäivää kirjojen avulla? Tuskin.

Automme pysähtyi kotiovimme eteen. Hyppäsin autosta ulos, ennen kuin isä ajoi sen talliin. Keittiössä join lasillisen vettä, minkä jälkeen menin omaan huoneeseeni tekemään läksyjä.

Tuijotin kirjoituspöydälläni olevaa kirjapienoa tylsistyneenä. Istahdin pöytäni ääreen ja avasin biologian kirjani. Yritin lukea ihon tehtäviä, mutta ne eivät kiinnostaneet alkuunkaan. Etsin laukustani sen roskaromaanin ja unohdin kaikki huolet ja murheet.

”Sandy”

Kirja menee päähän

Petri on aivan tavallinen koulupoika viidennellä luokalla. Paitsi yhdessä asiassa hän poikkeaa muista, hän uppoutuu ajattelemaan usein. Koulussa hän on keskinkertainen oppilas.

On helmikuun 9. päivä, maanantai. Petri oli lukenut eilisen illan läksyjään ja haluaisi nyt jotain rentouttavaa lukemista, niinpä hän menee kirjastoon. Hän löytääkin sieltä kirjan nimeltä ”Viikon matka Finjetillä”. Kun Petri pääsi kolmelta koulusta, niin hän juoksi kotiin ja tekaisi läksynsä. Sitten hän otti kirjansa ja syventyi lukemaan sitä. Jo ensimmäisellä sivulla hän huomasi, että piti kirjasta. Äitikin tuli kotiin töistä ja alkoi tehdä ruokaa Petrille. Sitten äiti huutelikin jo Petriä syömään, mutta Petri vain luki eikä kuullut kutsua.

Seuraavana päivänä Petri meni kouluun, siellä hän ei muuta tehnytkään kuin ajatteli sitä kirjaansa. Matematiikan tunnilla opetta-

ja kertoi jakolaskusta, Petri oli taas tapansa mukaan uneksimassa laivamatkasta. Sitten opettaja kysyi Petriltä: ”Paljonko on 10:2 ??” Eihän Petri kuullut kysymystä, ja opettaja meni ravistelemaan häntä ylös. ”Ankkurit ylös”, huudahti Petri. Opettaja jätti Petrin tunnin jälkeen luokkaan ja kyseli, miksi Petri käyttäytyi noin sopimattomasti. Eihän Petri tietenkään osannut vastata, koska hän taas uneksi laivamatkasta.

Kotiin tultuaan hän ei enää välittänyt läksyistä, hän meni heti lukemaan kirjaansa. Petri ei taaskaan syönyt mitään, hän vain luki. Vasta kello kahdeltatoista hän lopetti lukemisen, hän oli jo kirjan puolivälissä.

Seuraavana päivänä hän meni kouluun väsyneenä ja läksyt lukematta. Opettaja nuhteli häntä taas läksyistä, koska hän nukkui keskellä tuntia. Kotiin tultuaan hän meni heti kirjansa ääreen.

Näin meni yksi kuukausi, Petri uneksi ja luki kirjaansa. Koulussa hänellä meni heikosti, vain yhden kirjan takia. Sitten Petri tuli koulusta ja hänen pöydällään oli kirja ja sen päällä oli kirjaston karhulappu. Seuraavana

yönä hän näki unta, että hänen enostaan Vil-
lestä, joka oli Vikingin ensimmäinen perä-
mies, oli tullut laivan kapteeni ja että hän on
päässyt mukaan laivalle. Aamulla Petri me-
ni taas kouluun, hän uneksi jälleen pääse-
vänsä laivalle.

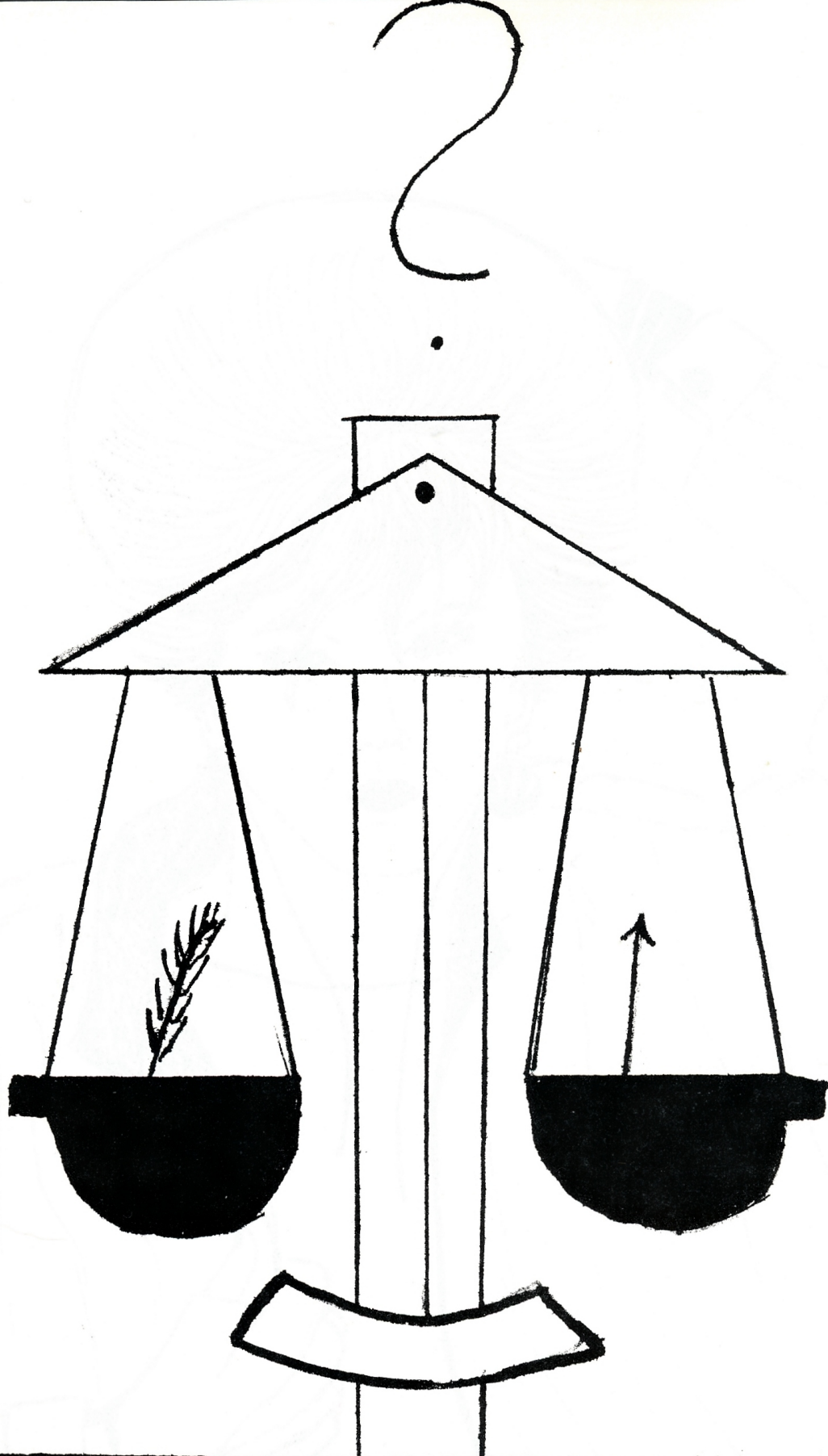
Mutta vihdoin koitti se päivä, jolloin kesä-
loma alkoi. Petri oli saanut kohtalaisen to-
distuksen, mutta se ei haitannut. Viikon
päästä Petri sai kirjeen, jossa sanottiin, et-
tä hänen enostaan on tullut kapteeni, ja hän
pyytää Petrin mukaan laivamatkalle. ”Voiko
enää koululaista paremmin onnistaa”, ajat-
teli Petri.

”Skorpioni -72”

PIIRUSTUKSET

Rauhan maailma? "Rauhankyyhky"

Rauhan maailma? "Haavoittunut sotilas"

Rauhan maailma? "Rauha"

Sammon arvoitus "S.L."

Sammon arvoitus "M.H."

Sammon arvoitus "N.T."

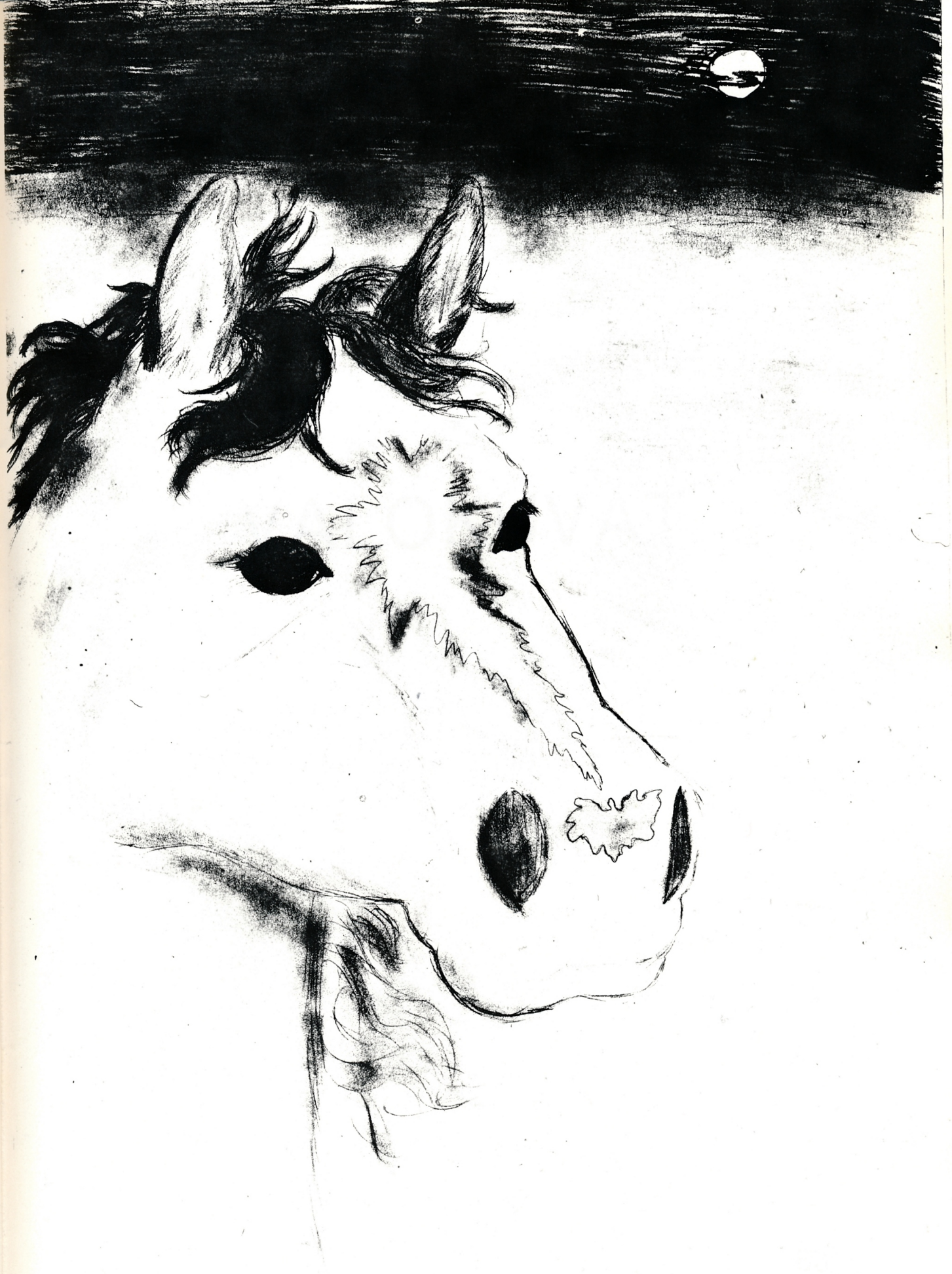
Sammon arvoitus "Iso härkä"

Luonto lähelläsi "S.O."

Luonto lähelläsi "Tyttö -71"

VALOKUVAT

Rauhan maailma? "Ykä"

PROOSAN, PIIRUSTUKSIEN, JA VALOKUVIEN TEKIJÖIDEN, NIMET, SYNTYMÄVUODET JA KOTIKYLÄT

1. PROOSAA

Nuori 85

"Kultainen nuoruus"

"Wiivi"

"Myrskytuulen tytär"

Tuija Tynkkynen, s. 1969, Laukansaari

Tiina Wehkoo, s. 1969, Punkasalmi

Minna Siitonen, s. 1970, Vuoriniemi

Rauhan maailma?

"Huolestunut oinas 72"

"AP"

"Sivusta seurannut"

"Enemmän rauhaa"

Nina Kortelainen, s. 1972, Putikko

Anne Papunen, s. 1970, Savonlinna

Pasi Manninen, s. 1969, Punkaharju

Anitta Lind, s. 1969, Vaahersalo

Luonto lähelläsi

"Vahvat lasit"

"Marketta"

Annamari Anttonen, s. 1969, Vuoriniemi

Pia-Mari Wiik, s. 1965, Enanniemi

Kirja menee päähän

"Sandy"

"Skorpion -72"

Tiina Ylioja, s. 1970, Enanniemi

Toni Laine, s. 1972, Kulennoinen

2. PIIRUSTUKSET

Nuori 85

"UI"

Ulla Immonen, s. 1971, Pöllänsaari

Rauhan maailma?

"Rauhaa vai sotaa"

"Stabiili"

"Rauhankyyhky"

"Haavoittunut sotilas"

"Rauha"

Kirsi-Mari Kupiainen, s. 1971, Punkaharju

Jussi Käyhkö, s. 1968, Punkasalmi

Harri Rautapää, s. 1968, Punkasalmi

Leila Räsänen, s. 1968, Punkasalmi

Jouni Roisko, s. 1968, Hiukkajoki

Sammon arvoitus

"S.L."

"M.H."

"N.T."

"A.A."

Sari Lind, s. 1970, Vaahersalo

Minna Honkanen, s. 1970, Punkasalmi

Niina Tiainen, s. 1970, Punkasalmi

Anneli Astikainen, s. 1970, Kalajärvi

"Iso härkä"

Luonto lähelläsi

"S.O."

"Tyttö -71"

Eeva Mikkonen, s. 1970, Punkasalmi

Satu Ovaska, s. 1971, Punkasalmi

Kirsi Kosonen, s. 1970, Ruhvana

3. VALOKUVAT

Nuori 85

"Tuija -85"

Rauhan maailma?

"Ykä"

Tuija Kuutti, s. 1968, Kulennoinen

Juha van Ingen, s. 1963, Punkasalmi

ISBN 951-99699-9-3 (nid)